

MAHALLALARDA MILLIY HUNARMANDCHILIKNI RIVOJLANTIRISH MASALALARI

Tuxtasinov Zafarjon Odiljonovich

Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti mustaqil tadqiqotchisi

O‘zbekistonda mahallalarda milliy hunarmandchilikni rivojlantirish mamlakatning madaniy merosini saqlash va iqtisodiyotni mustahkamlashda muhim rol o‘ynaydi. Milliy hunarmandchilikni qo‘llab-quvvatlash nafaqat iqtisodiy foyda keltiradi, balki xalqning tarixiy va madaniy qadriyatlarini ham saqlashga yordam beradi.

"Mahalla" tushunchasi O‘zbekistonda keng tarqalgan va muhim ijtimoiy institutlardan biri bo‘lib, u an’anaviy mahalliy o‘z-o‘zini boshqarish tizimini ifodalaydi.

Tarixiy jihatdan mahalla aholining diniy, madaniy, ijtimoiy va iqtisodiy hayotini tashkil etishda muhim rol o‘ynagan. Bugungi kunda mahallalar ko‘pincha ma'muriy birlik sifatida ishlaydi va davlat organlari bilan hamkorlikda ijtimoiy xizmatlar ko‘rsatishda yordam beradi.

Quyida O‘zbekistonda mahallalarda milliy hunarmandchilikni rivojlantirishning asosiy yo‘llari keltirilgan:

1. Davlat va mahalliy hukumat qo‘llab-quvvatlovi

- Subsidiyalar va grantlar: Milliy hunarmandchilikni rivojlantirish uchun davlat tomonidan subsidiyalar va grantlar ajratilishi, hunarmandlar uchun qulay moliyaviy sharoitlar yaratishi kerak.

- Hunarmandchilik markazlarini tashkil etish: Mahallalarda hunarmandchilik bilan shug‘ullanuvchilar uchun maxsus markazlar tashkil etilishi, ular uchun zaruriy uskunalar va xomashyo bilan ta’minlash imkonini beradi.

2. Ta’lim va malaka oshirish

- Hunarmandchilik maktablari: Milliy hunarmandchilik san’atini yosh avlodga o‘rgatish uchun maxsus maktablar ochish, u erda hunarmandlar o‘z tajribalarini o‘rgatishlari mumkin.

“CONFERENCE OF NATURAL AND APPLIED SCIENCES IN SCIENTIFIC INNOVATIVE RESEARCH”

August 8, July 2024

- Treninglar va seminarlar: Hunarmandlar uchun zamonaviy dizayn va marketing bo'yicha treninglar va seminarlar tashkil etish, ularning mahsulotlarini yanada raqobatbardosh qilishga yordam beradi.

3. Bozorga kirish imkoniyatlarini kengaytirish

- Mahsulotni eksport qilish: Hunarmandchilik mahsulotlarini xalqaro bozorga chiqarish uchun davlat qo'llab-quvvatlovi va savdo missiyalarini tashkil etish.

- Mahalliy va xalqaro yarmarkalar: Hunarmandlar uchun maxsus yarmarkalar, ko'rgazmalar va festivallar tashkil etish, ularning mahsulotlarini kengroq auditoriyaga yetkazish imkonini beradi.

4. Mahalliy brendlarni rivojlantirish

- Brend yaratish: Har bir mahallaning o'ziga xos hunarmandchilik turlarini rivojlantirish va ularni milliy yoki xalqaro miqyosda brendlash, bu hunarmandlarning mahsulotlarini tanilishiga yordam beradi.

- Raqamli platformalar: Internetda milliy hunarmandchilik mahsulotlarini sotish uchun maxsus veb-saytlar va ilovalarni rivojlantirish, bu mahalliy brendlarning global bozorga chiqishiga yordam beradi.

5. Hunarmandchilikka qiziqishni oshirish

- Madaniy tadbirlar: Milliy hunarmandchilikni targ'ib qilish maqsadida turli madaniy tadbirlar va ko'rgazmalar tashkil etish, bu nafaqat hunarmandchilikni rivojlantirishga, balki turizmni rag'batlantirishga ham yordam beradi.

- Ma'naviy-ma'rifiy dasturlar: Hunarmandchilik san'ati bo'yicha hujjatli filmlar, teleko'rsatuvlar va ommaviy axborot vositalari orqali keng jamoatchilikka ma'lumot berish.

6. Ijtimoiy kooperativlar va sheriklik

- Kooperativlar tashkil etish: Hunarmandlar o'rtasida kooperativlar tashkil etish orqali resurslarni birlashtirish va mahsulotlarni kengroq bozorga chiqarish imkoniyatini oshirish.

- Sheriklik dasturlari: Hunarmandlar va boshqa bizneslar o'rtasida sheriklik dasturlarini rivojlantirish, masalan, mehmonxonalar, restoranlar va savdo tarmoqlari bilan hamkorlik qilish.

7. Ekologik va barqaror ishlab chiqarish

- Ekologik toza materiallardan foydalanish: Hunarmandchilikda ekologik toza va qayta ishlangan materiallardan foydalanishni rag'batlantirish, bu mahsulotlarning xalqaro bozorga chiqish imkoniyatlarini oshiradi.

“CONFERENCE OF NATURAL AND APPLIED SCIENCES IN SCIENTIFIC INNOVATIVE RESEARCH”

August 8, July 2024

- Barqaror texnologiyalarni joriy etish: Hunarmandchilikda barqaror texnologiyalarni qo'llash, energiya tejankor va atrof-muhitga zarar yetkazmaydigan usullarni joriy etish.

8. Moliyaviy yordam va kreditlar

- Hunarmandchilik uchun maxsus kreditlar: Banklar va mikromoliyaviy institutlar tomonidan hunarmandchilik sohasida ishlayotganlarga maxsus kreditlar ajratilishi, ularning faoliyatini kengaytirishga yordam beradi.

- Moliyaviy savodxonlik: Hunarmandlar uchun moliyaviy savodxonlik bo'yicha treninglar tashkil etish, ularning biznesni samarali boshqarish qobiliyatini oshiradi.

O'zbekistonda mahallalarda milliy hunarmandchilikni rivojlantirish, bu sohadagi imkoniyatlardan to'laqonli foydalanish orqali iqtisodiy, madaniy va ijtimoiy yutuqlarga erishish mumkin. Davlat qo'llab-quvvatlovi, ta'lim va bozorga kirish imkoniyatlarini kengaytirish orqali milliy hunarmandchilik uzoq muddatli rivojlanishni ta'minlaydi va O'zbekistonning boy madaniy merosini saqlashga yordam beradi.

Research Science and
Innovation House